

KALLELSE TILL SOCIALNÄMNDEN

Socialnämnden kallas till beslutande sammanträde torsdagen den 19 januari 2017 kl. 09.00 i Näset, Lindesbergs kommunhus

Ledamot som är förhindrad att delta, bör själv kalla sin ersättare.

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte doftande sprayer, parfym eller rakvatten!

Vid besök till Lindesbergs kommunhus för närvaro vid sammanträde och justering av protokoll, anmäl detta i växel/reception.

Susanne Karlsson
Ordförande

Jessica Brogren
Sekreterare

Ledamöter

John Omoomian (S), vice ordf
Daniel Andersson (S)
Sven-Erik Larsson (M)
Victoria Isufi (S)
Virosa Viberg (SD)
Bo Stenberg (S)
Per Carlström (-)
Susanne Karlsson (C), ordförande
Christina Pettersson (C)
vakant (SD)
Birgitta Lind Axelsson (V)

Ersättare

Joacim Hermansson (S)
-
Lillemor Bodman (M)
Christer Pihlblad (S)
Pamela Hopkins (SD)
Lennart Olsson (S)
Hlödur Bjarnasson (KD)
Tuula Marjeta (C)
Mathz Eriksson (C)
Dan Lindberg (SD)
Annamaria Ericsson (S)

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Anm.	Sid
	Val av justerare Förslag: Daniel Andersson Ersättare: Sven-Erik Larsson Tid och plats för justeringen Förslag: Torsdagen 26 januari år 2017, kommunkansliet		
1.	Utökning av korttidsverksamhet på hemmaplan	Beslut i dec SN § 211	
2.	Riktlinjer för mat, måltider och nutrition inom vård och omsorg i Lindesbergs kommun – ordinärt boende	Beredande	7
3.	Daglig verksamhet		-
4.	Ersättningsnivåer vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsflyttningar mm enligt SoL, LVU samt LSS för år 2017, cirkulär 16:59	Beredande	19
5.	Ersättningsnivåer för kontaktfamilj/stödfamilj och kontaktpersoner enligt SoL 2017, cirkulär 16:60	Beredande	27

6. Ersättningsnivåer för kontaktfamilj/stödfamilj och kontaktpersoner enligt LSS 2017, cirkulär 16:61	Beredande	33
7. Tilläggsäskande volymjuteriing år 2017	Beslut i dec	SN § 206
8. Information från verksamheten – funktionsstöd		-
9. Information från verksamheten – individ och familj	Tilläggs-handl	X
10. Information från verksamheten – vård och omsorg		-
11. Information från arbetsmarknadsenheten	Tilläggs-handl	X
12. Delegationsbeslut		-
13. Meddelanden		-
14. Anmälningssärenden		-
15. Kurser och konferenser		-
16. Övriga frågor		-

*** SEKRETESSÄRENDEN
(Särskild föredragningslista/bilaga)

Riktlinjer för mat, måltider och nutrition inom Vård och Omsorg, Lindesbergs kommun – ordinärt boende

Strategi
Plan/program
» Riktlinje
Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden

Datum: 2013-10-24 § 172

För revidering ansvarar: Socialnämnden

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar:

Dokumentet gäller för: Lindesbergs kommun

Dokumentet gäller till och med: 2016-12-31. Förlängd t.o.m. 2018-03-31

1	FÖRORD	4
2	INLEDNING	4
3	RIKTLINJERNAS SYFTE	5
4	LAGSTIFTNING OCH NATIONELLA RIKTLINJER	5
5	MÅLTIDER	5
6	MAT OCH MATPRODUKTION	6
7	NUTRITIONSARBETE	6
8	ANSVAR	6
8.1	DEN ENSKILDE.....	6
8.2	ORGANISATIONSNIVÅ.....	7
8.2.1	<i>Socialnämnden</i>	7
8.2.2	<i>Verksamhetschef för Vård och Omsorg</i>	7
8.2.3	<i>Biståndshandläggare</i>	7
8.2.4	<i>Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)</i>	8
8.2.5	<i>Nutritionsansvarig dietist (NAD)</i>	8
8.3	ENHETSNIVÅ.....	8
8.3.1	<i>Enhetschef</i>	8
8.3.2	<i>Kontaktperson</i>	9
8.3.3	<i>Kostombud</i>	9
8.3.4	<i>Omvårdnadspersonal</i>	9
8.3.5	<i>Sjuksköterskan</i>	9
8.3.6	<i>Arbetsterapeuten</i>	10
8.3.7	<i>Kökschef/1:e kokerska</i>	10
9	SAMARBETE OCH INFLYTANDE	10
10	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	11

1 Förord

Målet med mat- och måltidsverksamheten inom Vård och Omsorg är att alla enskilda ska få en god och väl sammansatt kost i en stimulerande måltidsmiljö. Genom en väl sammansatt kost och stimulerande måltidsmiljö främja hälsa, förebygga sjukdom och skada och tillgodose alla enskildas näringsmässiga behov. Arbetet ska bedrivas utifrån ett individperspektiv med Den enskilde i centrum, för de som får mat inom ordinärt boende.

2 Inledning

Maten är en förutsättning för att överleva men samtidigt är maten förknippad med måltiden som en gemensam aktivitet med kulturella förtecken som markerar vardag och fest. Måltiden kan betraktas som en del av det vardagliga livet med utrymme för socialt utbyte och kulturell tillhörighet. Mat och måltider kan ses ur många olika perspektiv och beskrivas som fysiskt behov, medicinsk behandling, ett socialt sammanhang, fysisk och mental träning och så vidare. Beroende på kontext prioriteras måltiden olika och får även olika betydelse. Måltider och mat har således olika betydelse för den enskilde individen och påverkar hur man kommer att uppleva den måltid som serveras.

I en svensk studie där ett 40-tal individer med matdistribution intervjuades konstaterades att matlådan innebar helt olika saker för män och kvinnor. Intervjuerna visade att män inte upplevde matlådan som någon stor förändring medan många kvinnor upplevde att matdistributionen och hemtjänstens personal tog ifrån dem deras huvudroll. I samma studie framhålls även att matlådan i sig minskar möjligheterna till sociala kontakter och att individen i första hand förväntar sig och ser fram emot en kort pratstund och inte enbart själva leveransen av matlådan. Det är många faktorer som bidrar till måltidens atmosfär och stämning och det handlar om att få en balans mellan dessa. Måltider är mycket mer än mat och påverkas av möten mellan människor, mat, råvaror, måltidsting, färg, form och ljud.

Allt fler överlever svåra sjukdomar och omfattande funktionsnedsättningar vilket innebär att det blir allt fler som lever längre i den så kallade fjärde åldern. Det är den sista fasen i livet och den period då vi är beroende av hjälp från anhöriga, äldreomsorg och sjukvård. Ökande ålder samvarierar med minskad fysisk funktionsförmåga och förmåga till ett självständigt, oberoende liv. Vilket behov en enskild individ har och vilka insatser som krävs är beroende av avsikten med insatsen. Är avsikten att stödja nuvarande hälsotillstånd, bryta eller bromsa en pågående försämring av hälsotillståndet eller att bidra till god livskvalitet? Beroende på avsikten kan aktuella insatser och åtgärder således variera stort mellan olika individer, trots liknande situation. Måltider och nutritionsbehandling ska liksom all vård och omsorg ske utifrån individuella behov och önskemål.

En studie bland äldre individer i fem kommuner i Sverige visade att två tredjedelar av deltagarna åt två eller färre måltider per dag och lika stor andel uppgav att de alltid eller ibland delade matlådan så att den räckte till flera måltider.

På samma sätt som övrig vård och omsorg om den äldre individen omfattas ansvaret för mat och måltider av både SoL och HSL när inte den äldre individen klarar att försörja sig på egen hand.

3 Riktlinjernas syfte

Syftet med riktlinjerna är att skapa en gemensam målsättning för nutritionsomhändertagandet och måltidsverksamheten inom Vård och Omsorg, skapa samsyn och struktur samt att motverka alltför stora olikheter mellan enheterna i kommunen.

4 Lagstiftning och nationella riktlinjer

I Sverige är det kommunerna som har ansvaret för den kontinuerliga vården och omsorgen om de äldre individerna vilket regleras i Socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Förutom dessa lagar finns ett antal riktlinjer, råd och vägledningar som baseras utifrån dessa lagar.

Måltider som är beviljade av biståndshandläggare i kommunen omfattas av socialtjänstlagen (2001:453) men mat och måltider kan även vara en hälso- och sjukvårdsinsats och styrs i de fallen av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Det är inte insatsen som avgör vilken lag som gäller, utan bakomliggande orsaker till att insatsen initieras. En insats som initieras eller ordinerar av läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut eller dietist (som är hälso- och sjukvårdspersonal) lyder under hälso- och sjukvårdslagen medan de insatser som initieras av biståndshandläggare lyder under socialtjänstlagen.

Alla som arbetar med vård och omsorg om äldre är skyldiga att vaka över att varje enskild person får en god vård och omsorg och lever under trygga förhållanden. Om någon inte får den vård eller omsorg han eller hon är berättigad till, drabbas av en skada, utsätts för allvarliga risker eller för missförhållanden ska detta rapporteras till den som driver verksamheten enligt Lex Sarah (socialtjänstlagen) eller Lex Maria (hälso- och sjukvårdslagen).

Som komplement till lagstiftningen finns ett antal nationella dokument/riktlinjer som stöd för verksamheter som bedriver vård och omsorg om äldre. Exempel är *Bra mat i äldreomsorgen* (www.slv.se) och *Näring för god vård och omsorg - en vägledning för att förebygga och behandla undernäring* (www.socialstyrelsen.se).

5 Måltider

Måltiderna är viktiga som intag av energi och näring men har även en viktig social betydelse och kan vara ett avbrott som hjälper till att strukturera vardagen. Måltiden är också viktig som funktionsbevarande aktivitet och därför är det viktigt med delaktighet och att den enskildes egna resurser tillvaratas.

Måltidsmiljö och servering ska vara på ett sådant sätt att det i största möjliga mån verkar för att stimulera den enskildes sociala, fysiska och psykiska välbefinnande. Måltidsmiljön ska vara utformad så att den främjar aptiten, inbjuder till samtal och stimulerar alla sinnen. Under måltiden ska lugn och ro eftersträvas. Både inom vård- och omsorgsboende och hemvård ska alla ha kunskap och förutsättningar att skapa en trivsamt måltid och att servera maten på ett tilltalande sätt.

Måltiderna ska vara förlagda så att de ger en tillfredsställande näringstillförsel och tillgodoser den enskildes näringsmässiga behov. Men det ska även finnas möjlighet att bli serverad mat övrig tid under dygnet.

Måltiderna ska levereras och serveras på ett sätt som bevarar matens kvalitet.

6 Mat och matproduktion

Mat som serveras inom Vård och Omsorg ska tillfredsställa smakbehov, energi- och näringsbehov samt vara tilltalande till utseende och doft. Matsedeln ska vara anpassad efter målgruppen samt utifrån säsong.

Maten ska förvaras och transporteras på ett sådant sätt att den bevarar temperatur, smak, doft och näring.

Grundmatsedeln ska vara varierad, säsongsanpassad och löpa över minst fyra veckor.

Personer som bor i det egna hemmet kan få matdistribution (matlåda som levereras hem) och i undantagsfall matlagning i hemmet efter ansökan hos biståndshandläggare. Lindesberg kommun har även ett antal restauranger som är öppna för allmänheten.

7 Nutritionsarbete

En nutritionsbedömning ska genomföras med jämna mellanrum på samtliga enskilda som är inskrivna i hemsjukvård. Bedömningen ska i största möjliga mån utföras i dialog med den enskilde. Bedömningen ska sedan ligga till grund för utformandet av den enskildes individuella utförandeplan. För att erhålla en helhet i nutritionsarbetet ska även biståndsbedömning utgå från ovan nämnda nutritionsbedömning.

Vid behov ska nutritionsbehandling sättas in. Nutritionsbehandling ska genomföras med nutritionsbedömning som utgångspunkt. Vid behov tas kontakt med dietist inom primärvård. Nutritionsbehandling bör utföras efter modellen att först och främst erbjuda rådgivning om matintag. Steg två är att individanpassa maten genom konsistensanpassning, ökad täthet av energi och protein, anpassad måltidsordning eller måltidsmiljö. Steg tre är att använda näringstillägg i form av näringsdryck. Det ska även finnas möjlighet att ge parenteral och enteral nutrition om behov finns. Vid nutritionsbehandling som kräver någon form av näringsdryck, parenteral eller enteral nutrition ska sjuksköterska, dietist eller läkare konsulteras. Förskrivning av näringsdryck och sondmat görs av läkare eller dietist inom landstinget (se *Rutin – Åtgärder vid risk för undernäring* på LinNet).

Näringsdryck, parenteral och enteral nutrition ska ordinerats och det ska framgå i den enskildes individuella utförandeplan och journal hur mycket samt vilken sort som ordinerats, målet med behandlingen, vem som är ansvarig samt när och hur behandlingen ska följas upp.

8 Ansvar

Ansvarsfrågan är mycket viktig och en klar och tydlig ansvarsfördelning är centralt i ett gott nutritionsomhändertagande. För att erhålla god kvalitet är det även viktigt med ett nära samarbete, teamarbete och ett kontinuerligt informationsflöde mellan olika ansvarsområden och yrkesgrupper, men det krävs även flexibilitet i sitt ansvar för att på bästa sätt kunna tillgodose varje enskild persons behov och önskemål.

Därför definieras här olika ansvarsområden och nyckelpersoner i verksamheten.

8.1 Den enskilde

Den enskilde ansvarar i första hand för sitt eget nutritionstillstånd. I de fall den enskilde inte själv kan ansvara för hela eller delar av sitt mat- och näringsintag, har kommunen ansvar för att ge förutsättningar för att behoven tillgodoses.

8.2 Organisationsnivå

- Verksamhetschefen ansvarar tillsammans med enhetscheferna för att det finns möjligheter och resurser att uppfylla det bistånd individen är beviljad.
- Leverantören ansvarar för matproduktion samt matens kvalitet och näringsinnehåll, enligt gällande kvalitetskrav.
- Nutritionsansvarig dietist (NAD) ansvarar för nutritionsarbetet på verksamhetsnivå.
- Dietist inom landstinget/läkare ansvarar för eventuell nutritionsbehandling.

På varje ansvarsområde ansvarar respektive person för kvalitetskontroll, uppföljning och utvärdering samt för utbildning av personal med undantag för nutritionsarbetet, där nutritionsansvarig dietist tillsammans med enhetschef ansvarar för utbildning av personal. Ansvaret för nutritionsbehandling som kräver formell nutritionskompetens (dietist) eller läkarkompetens vilar på primärvård.

8.2.1 Socialnämnden

- Ansvarar övergripande för kvaliteten inom Vård och Omsorg och ska besluta om tydliga och mätbara mål som enheterna kan arbeta med.
- Ska verka för att övergripande beslut och styrande dokument (exempelvis folkhälsoprogram och verksamhetsplaner) skapar förutsättningar för att maten som serveras ska vara god, näringsrik och anpassad efter den äldre personens behov.
- Är ansvariga för att det finns kostkompetens (dietist och/eller kostvetare/kostekonom) inom verksamheten.
- Är ytterst ansvariga för maten som serveras inom Vård och Omsorg. Är i juridisk mening livsmedelsföretagare. Det betyder ansvar för att enheterna följer regler, lagar och riktlinjer, bland annat genom att ge förutsättningar för att berörda medarbetare kan upprätthålla en god kompetens. Om ansvaret delegeras enligt kommunallagen (1991:900) så ska de som tagit uppdrag på delegering av nämnden vara medvetna om ansvaret samt ha mandat, kunskap och resurser för att sköta uppdraget inklusive uppföljning.

8.2.2 Verksamhetschef för Vård och Omsorg

- Ska verkställa de beslut som tas av nämnderna samt ge förutsättningar för enhetschefer och biståndshandläggare att utföra sina respektive uppdrag, samt se till att erforderlig kompetens finns inom Vård och Omsorg
- Är övergripande ansvarig för kvaliteten på vård och omsorg och ska, i samverkan med NAD, se till att det finns aktuella riktlinjer för mat, måltider och nutrition samt att dessa efterföljs.

8.2.3 Biståndshandläggare

- Ansvarar för att kartlägga individens behov (fysiskt, psykiskt, socialt, kulturellt) som helhet och besluta om stöd och hjälp för att tillgodose personens behov så att skälig levnadsnivå uppnås. Till grund för beslut inhämtas underlag från exempelvis sjuksköterska, arbetsterapeut och läkare. I kartläggningen ingår även, ADL bedömning, nutritionsbedömning, läkarintyg, vad personen haft för vanor och traditioner samt hur nuläget och framtiden ser ut.
- Ansvarar för att uppföljning av genomförandeplan görs.
- Ansvarar för att uppmärksamma potentiella nutritionsproblem och att samordna sin bedömning av stöd- och hjälpbehov med berörd sjuksköterska och/eller arbetsterapeut inom hemsjukvården.

8.2.4 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

- MAS är övergripande ansvarig för kvalitet och säkerhet inom kommunens hälso- och sjukvård samt ansvarar för att följa upp och utveckla kvaliteten i verksamheten.
- MAS ansvarar för att hålla sig uppdaterade nationellt och internationellt, och att vidarebefordra aktuell information till sjuksköterskor, arbetsterapeuter och dietist.
- Är, i samverkan med nutritionsansvarig dietist, sakkunnig och ska driva frågor om rutiner, riktlinjer och åtgärder gällande nutrition.

8.2.5 Nutritionsansvarig dietist (NAD)

- Är övergripande ansvarig för nutritionsarbetet och ska, tillsammans med verksamhetschef för vård och omsorg, se till att det finns aktuella riktlinjer för mat, måltider och nutrition och att dessa följs.
- NAD tillsammans med enhetschefer ansvarar för utbildning av personal samt för delar av uppföljning och utvärdering.
- Handleder i nutritionsfrågor (när dietist är inkopplad) och ska vara ett stöd och en diskussionspartner för alla yrkesgrupper och ansvarsområden.
- Är, i samverkan med kostchef, sakkunnig och ska driva frågor om mat, måltider och nutrition.
- Är, i samverkan med MAS, sakkunnig och ska driva frågor om rutiner, riktlinjer och åtgärder gällande nutrition.
- Är, i samverkan med utvecklingsstrateg ansvarig för uppföljning och utvärdering av mat och måltider.
- Ska hålla sig uppdaterad om aktuell nationell och internationell information som påverkar verksamheten och vidarebefordra information till berörda.

Ansvaret för individuell nutritionsbehandling som kräver formell nutritionskompetens (dietist) eller läkarkompetens vilar på primärvård.

8.3 Enhetsnivå

8.3.1 Enhetschef

Har det övergripande ansvaret för att:

- Alla medarbetare har utbildning och kompetens för sina respektive uppdrag samt att alla medarbetare känner till och följer riktlinjer för mat, måltider och nutrition.
- Det finns förutsättningar för att enhetens planering och schemaläggning anpassas efter de enskilda personernas behov samt för att de ska kunna erbjudas en individuellt anpassad måltidssituation.
- Kosten finns med som en aktiv punkt i varje enskilds genomförandeplan.
- Det finns väl fungerande rutiner för dokumentation och informationsöverföring mellan personal.
- Enskilda och anhöriga är informerade om kommande kostmöten så att de har möjlighet att delta.
- Det på varje avdelning/grupp finns ett lämpligt antal kostombud samt att dessa har en tydlig och skriftlig ansvar- och befogenhetsbeskrivning.
- Kost, måltider och nutritionsarbete tas upp på arbetsplatsträffar eller vårdlagsträffar.
- Avdelningens/gruppens mattransporter fungerar tillfredsställande samt att det finns fungerande rutiner kring servering av maten samt kring matning.

- Regelbundet följa upp kostombudens arbete samt ge dem förutsättningar för sitt uppdrag och kontinuerlig utbildning.
- Det finns fungerande beställnings- och avbeställningsrutiner på enheten.
- Enheten, om det så krävs, har och följer ett system för egenkontroll av livsmedelshygien och därmed även för att mat förvaras och transporteras vidare på ett livsmedelshygieniskt säkert sätt.
- Uppföljning och utvärdering av måltidsverksamheten inom den egna enheten.

8.3.2 Kontaktperson

Kontaktperson ansvarar för att:

- Upprätta åtgärdsplan tillsammans med sjuksköterska, arbetsterapeut samt vid behov övrig legitimerad personal.
- Ta reda på den enskildes frågor och förväntningar.
- Samla in och dokumentera kortfattad information om den enskildes levnadshistoria, exempelvis måltidsordning.

8.3.3 Kostombud

I varje grupp ska det finnas minst ett **kostombud** som har det operativa ansvaret för att:

- Delge medarbetare innehållet från kostmöten.
- I kost- och nutritionsarbetet vara en länk mellan kök, sjuksköterska, arbetsterapeut och övrig personal.
- Tillse att egenkontrollprogrammet följs vid hantering av mat.
- Kontakta tillagningskök i enskilda ärenden samt bedriva samarbete i frågor rörande mat och näring.

Samtliga kostombud ska också ingå i ett nätverk för samarbete samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

8.3.4 Omvårdnadspersonal

- Följer lokala system för egenkontroll för livsmedelshygien och en säker hantering av mat och livsmedel.
- Verkar för en trevlig matsituation och sträva efter att stimulera till matglädje för alla enskilda personer.
- Verkar för att kompletta måltider serveras samt för att stimulera till ett optimerat näringsintag.
- Är uppmärksam på eventuella förändringar i hälso- eller nutritionstillstånd, informerar omvårdnadsansvarig sjuksköterska och antecknar i den sociala dokumentationen.

8.3.5 Sjuksköterskan

Har ansvaret för att:

- Enskilda personer får adekvat stöd och hjälp i nutritionsrelaterade hälso- och sjukvårdsfrågor.
- Varje patient inskriven i hemsjukvård och som samtycker genomgår nutritionsbedömning med jämna mellanrum i enlighet med gällande riktlinjer.
- Adekvat nutritionsbehandling sker vid behov. Samt att, vid behov, kontakta exempelvis läkare, logoped, dietist eller annan yrkeskategori.
- Uppföljning och utvärdering av nutritionsarbetet sker. Detta fordrar att sjuksköterskorna har ett tätt samarbete med kostombuden.

- Samarbetet med övriga vårdgivare fungerar.

Sjuksköterskan ska dokumentera den enskildes nutritionstillstånd och -behandling. Informationen ska, vid behov, meddelas inom kommunen, till andra vårdgivare och sjuksköterskan ansvarar även för att inhämta information från dessa och sprida denna till berörda.

8.3.6 Arbetsterapeuten

Har ansvar att bistå med hjälpmedel till måltiderna för enskilda som behöver det men hjälpmedel bekostas av den enskilde. Arbetsterapeuten ansvarar också för att vägleda enskilda och personal när det gäller exempelvis sittställning vid måltiderna, så att dessa kan intas på bästa sätt. Ett rehabiliterande och funktionsbevarande arbetssätt ska eftersträvas, där individens egen förmåga uppmuntras.

8.3.7 Kökschef/1:e kokerska

Har ansvaret för att riktlinjerna för mat och matproduktion följs och att kostverksamheten följs upp och utvärderas. Kökschef/1:e kokerska har även ansvar för att kostmöten sker på enheten minst två gånger per år. Sammanställande till dessa möten är dietist och bitr. kostchef.

Kökschef/1:e kokerska ansvarar även för att det finns kommunikationsvägar från kökets sida gentemot kostombud, enhetschef och vård- och omsorgspersonal.

9 Samarbete och inflytande

Ofta är det flera olika verksamheter, ansvarsområden och professioner som hjälper och stödjer den äldre i frågor kring mat, måltider och nutritionstillstånd. Det är därför viktigt med en kontinuerlig och väl fungerande samverkan mellan medarbetare inom kostverksamhet, sjuksköterska, omvårdnadspersonal, enhetschef, kostombud, dietist och andra berörda. En god samverkan ska även finnas med läkare, sjukgymnast, dietist, primärvård och slutenvård inom Örebro läns landsting.

Samarbete och samverkan inom och mellan enheter och avdelningar inom kommunen är en viktig del i ett väl fungerande arbete. Nedan definieras några former av samarbete som ska finnas inom kommunen.

På organisationsnivå ska det finnas ett **nutritionsråd** som sammanträder två gånger per år. Sammanställande till dessa möten är dietist. Rådet ansvarar för att det övergripande arbetet i kommunen fungerar på ett bra sätt i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer, att riktlinjerna är uppdaterade samt för uppföljning och utvärdering på organisationsnivå. I rådet bör Vård och Omsorgs verksamhetschef, kommunens kostchef och dietist ingå och vid behov även bitr. kostchef.

I kommunen ska det finnas ett **kostombudsnätverk** där samtliga kommunens kostombud ingår. Sammanställande till dessa möten är dietist. Nätverksträffar bör hållas fyra gånger per år. Syftet med nätverket är att kostombuden ska få stöttning och kunna utbyta erfarenheter och idéer. Nätverket ska även fungera som en arena för kompetensutveckling och samarbete och samordning mellan enheterna.

Varje enhet ska ha regelbundna **kostmöten**. Sammanställande till dessa möten är dietist och bitr. kostchef. Syftet med mötena är att öka kommunikationen mellan de olika

yrkesgrupperna, ventilera och diskutera, samt öka de enskildas inflytande över utbud och servering. Mötena bör (om inte annat avgörs i det enskilda fallet):

- Omfatta enhetschef, bitr. kostchef, kökschef/1e kokerska, kostombud och sjuksköterska.
- Äga rum minst två gånger per år.
- Minnesanteckningar bör föras och delges dem som inte varit med.

Det är viktigt att den enskilde har möjlighet att vara med och påverka maträtter, måltidsmiljö och service. Detta kan ske genom:

- Kostmöten där enskilda och anhöriga om möjligt deltar. I detta forum bör omsorgspersonalen även fungera som de enskildas språkrör.
- Samtal med anhöriga.
- Årlig uppföljning.
- Inflyttningsamtal och vårdplanering, där kosten ingår som en punkt.

10 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av måltidsverksamheten inom Vård och Omsorg bör ske efter strukturerad mall. Den årliga uppföljningen ska sedan presenteras och analyseras i nutritionsrådet och utifrån denna analys ska utvecklingsarbete initieras och drivas.

2016-11-28

Socialförvaltning
Malin Spiik
0581-81290
malin.spiik@lindesberg.se

Socialnämnden

Ersättningsnivåer vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsförflyttningar mm. enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU) samt Lagen om särskilt stöd och service (LSS) för år 2017 Cirkulär 16:59

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Ersättningsnivåerna för familjehemsvård av barn unga och vuxna, vårdnadsförflyttningar mm enligt SoL, LVU och LSS skall höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende omkostnadsersättning för familjehemsvård av barn unga och vuxna, vårdnadsförflyttningar mm enligt SoL, LVU och LSS er ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende arvode för familjehemsvård av barn unga och vuxna, vårdnadsförflyttningar mm enligt SoL, LVU och LSS ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär 16:59 lämnat rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad gällande familjehemsvård av barn unga och vuxna, vårdnadsförflyttningar mm enligt SoL, LVU och LSS. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp 44 800 kronor. Avdelningen föreslår nämnden att följa SKL:s rekommendationer för 2017.

Malin Spiik
Utvecklingsstrateg
Socialförvaltningen

Meddelas för åtgärd:

Verksamhetschef
Enhetschef IoF
Enhetschef FS

Ersättningar vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsöverflyttningar m.m. för år 2017

Cirkuläret syftar till att ge stöd och vägledning för handläggare och beslutsfattare i kommuner gällande handläggningen av ärenden som rör familjehemsvård. Eftersom det är generella rekommendationer bör de ses som ett stöd för utvecklande av kommunens egna riktlinjer för handläggningen av dessa ärenden.

Från den 1 januari 2007 är det nya regler gällande beskattning av omkostnadsersättning. Förändringen är ett led i finansieringen av de skattesänkningar som regeringen beslutat om. Familjehemmen får göra avdrag i sin deklaration för den del av omkostnadsersättningen som överstiger 5 000 kronor per år. Staten bestämmer om eventuella begränsningar i rätten till avdrag för utgifter som uppkommer i samband med förvärvsinkomster.

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse beslutade den 14 december 2007 att höja omkostnadsersättningen i rekommendationerna från år 2008 med 130 kronor per månad och uppdragstagare. Denna rekommendation gäller även för år 2017.

I cirkuläret finns tabeller med aktuella belopp för arvode och omkostnader för år 2017.

Från och med 2010 innehåller SKL; s cirkulär endast rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad.

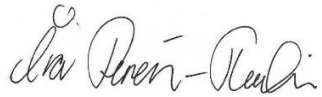
SKL har inte möjlighet att ge råd avseende ersättningar i enskilda ärenden. Råd och stöd ges däremot avseende mer generella frågeställningar t.ex. i samband med att kommunen utarbetar egna riktlinjer för ersättningar.

SKLs rådgivning är enbart avsedd för företrädare för kommunen. Familjehem kan inte konsultera SKL utan hänvisas till berörd kommun.

[Klicka här för att komma till formuläret](http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx) eller kopiera in följande adress i din webbläsare:
<http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx>
Tidigare års cirkulär finns att hämta i cirkulär basen på hemsidan www.skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för Vård och omsorg

Åsa Furén-Thulin

Ersättningar vid familjehemsvård av barn och ungdom enligt SoL, LVU och LSS för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor och inkluderar barnbidrag alternativt studiebidrag som ska dras av då det går direkt till familjehemmet alternativt ungdomen. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan ska läggas på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Omkostnadsersättningen är till för att täcka de merkostnader som familjehemmet får när det tar emot barnet i sin familj. Ersättningen utgörs dels av en ålders fördelad schablon, som kallas grundkostnad, dels av tilläggskostnader som beräknas individuellt. Omkostnadsersättningen höjs när barnet fyller 13 år. Konsumentverkets beräkningar av kostnader för olika hushåll och för barn i olika åldrar har beaktats vid beräkningen av omkostnadsersättningens storlek. Nivån är satt med beaktande av att de placerade barnen har stora behov. Hänsyn har också tagits till att familjehemmen vanligen har en högre standard än den som ligger till grund för Konsumentverkets beräkningar.

Ålder	Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
	Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
0 -12	3 920 kr	105 %	5 600 kr	150 %
13 - 19	4 480 kr	120 %	6 347 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2016. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2016. Arvodet har räknats upp med 2.8 % för år 2016. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode		
		9 510 kr	11 299 kr	13 375 kr
0 -12	5 961 kr	9 510 kr	11 299 kr	13 375 kr
13 - 19	7 733 kr	9 510 kr	11 299 kr	13 375 kr

Familjehemsersättning vid förälder/barnplacering enligt SoL, LVU och LSS för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning per förälder för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2017. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
4 480 kr	120 %	6 347 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning per förälder för år 2017. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2017. Arvodet har räknats upp med 3 % för år 2017. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode	
9 510 kr	11 299 kr	13 375 kr

Vid förälder-/barnplaceringar utgår arvode - och omkostnadsersättning även för barnet.

Familjehemsersättning vid placering av vuxen enligt SoL för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2017. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
4 480 kr	120 %	6 347 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2017. Arvodet har räknats upp med 3 % för år 2017. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	
9 510 kr	11 299 kr	13 375 kr

Ersättning till kontrakterade jourhem enligt SoL och LVU för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2017. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Fast omkostnadsersättning ¹				Rörlig omkostnadsersättning ²
1-2 platser	% av prisbasbelopp	3-4 platser	% av prisbasbelopp	Enligt rekommendationer för omkostnadsersättningar för familjehem
933 kr	25 %	1 867 kr	50 %	

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2017. Arvodet har räknats upp med 3 % för år 2017. Ersättningen är fast och utgår oavsett om barn är placerade eller inte, inget tillägg utgår vid placering. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

1 plats	2 platser	3-4 platser
13 375 kr	19 305 kr	26 734 kr

¹ Då inga barn finns placerade

² Då barn finns placerade

2016-11-28

Socialförvaltning
Malin Spiik
0581-81290
malin.spiik@lindesberg.se

Socialnämnden

Ersättningsnivåer för kontaktfamilj/stödfamilj och kontaktpersoner enligt Socialtjänstlagen (SoL) 2017 Cirkulär 16:60

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Ersättningsnivåerna för kontaktpersoner enligt SoL skall höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende omkostnadsersättning för kontaktfamiljer/stödfamiljer ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende arvode för kontaktfamiljer/stödfamiljer ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär 16:60 lämnat rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad gällande kontaktfamiljer/stödfamiljer och kontaktpersoner enligt SoL. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp 44 800 kronor. Avdelningen föreslår nämnden att följa SKL:s rekommendationer för 2017.

Malin Spiik
Utvecklingsstrateg
Socialförvaltningen

Meddelas för åtgärd:
Verksamhetschef
Enhetschef barn och unga

Ersättningar till kontaktfamiljer och kontaktpersoner enligt SoL för år 2017

Cirkuläret syftar till att ge stöd och vägledning för handläggare och beslutsfattare i kommuner gällande handläggningen av ärenden som rör kontaktfamiljer och kontaktpersoner. Eftersom det är generella rekommendationer bör de ses som ett stöd för utvecklande av kommunens egna riktlinjer för handläggningen av dessa ärenden.

Cirkuläret innehåller tabeller med aktuella rekommendationer gällande belopp för arvode och omkostnader för år 2017.

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse beslutade den 14 december 2007 att höja omkostnadsersättningen i rekommendationerna från år 2008 med 130 kronor per månad och uppdragstagare för faktiska kostnader. Detta beslut gäller även för år 2017.

Mer information finns i cirkulär 08:81 som tar upp frågor av betydelse för handläggning av ärenden gällande familjehemsplaceringar och de rekommendationer Sveriges Kommuner och Landsting där ger.

Från och med 2010 innehåller SKL; s cirkulär endast innehålla rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad.

SKL har begränsade möjligheter att ge råd utifrån enskilda ärenden.

[Klicka här för att komma till formuläret](http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx) eller kopiera in följande adress i din webbläsare: <http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx>

Tidigare års cirkulär finns att hämta i cirkulär basen på hemsidan www.skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för Vård och omsorg

Åsa Furén-Thulin

Ersättning till kontaktfamiljer enligt SoL år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor, och är per dygn som barnet eller den vuxna är i kontaktfamiljen. Om vistelsen är fredag till söndag räknas det som 2 ½ dygn. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellerna inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Ålder	Grundkostnad			
	% av prisbasbelopp	Kr /dygn	% av prisbasbelopp	Kr/dygn
0 – 12 år	105 %	129 kr	150 %	184 kr
13 < år	120 %	147 kr	170 %	209 kr

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik (3 % år 2017) och är per dag, 1/30 av månadsarvodet för familjehem. På lördagar, söndagar och helgdagar utgår dubbelt arvode. Om vistelsen varar sammanhängande mer än 14 dagar, vid t.ex. skollov, ges dubbelt arvode på helger enbart inom ramen för de första 14 dagarna. Om vistelsen är fredag till söndag räknas det som 2 ½ dygn. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	
	Kr /dygn	Kr/dygn	Kr/dygn
0 – 12 år	198 kr	317 kr	446 kr
13 < år	258 kr	377 kr	446 kr

Ersättning till kontaktpersoner för barn och vuxna enligt SoL år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknat på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Procent av prisbasbelopp	Kronor / månad
10 %	373 kr
25 %	933 kr
40 %	1 493 kr

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Beloppet är beräknat på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kr. Arvodet varierar utifrån hur omfattande och krävande uppdraget bedöms vara. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Kategori	Arvode i procent av prisbasbeloppet	Kronor/månad
Kategori 1 kontakt minst en gång /vecka	10 – 35 %	373 kr – 1 307 kr
Kategori 2 kontakt flera gånger /vecka	20 – 45 %	747 kr – 1 680 kr
Kategori 3 kontakt i stort sett dagligen	30 – 55 %	1 120 kr – 2 053 kr

Gällande kontaktperson vid umgänge efter en dom i tingsrätt har Sveriges Kommuner och Landsting inga specifika rekommendationer gällande arvodesersättning. Om bedömning görs att insatsen är av professionell karaktär kan arvodesersättning ges i

den övre delen av rekommendationen eller motsvarande lön per timme som t.ex. behandlingsassistent.

2016-11-28

Socialförvaltning
Malin Spiik
0581-81290
malin.spiik@lindesberg.se

Socialnämnden

Ersättningsnivåer för kontaktfamilj/stödfamilj och kontaktpersoner enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 2017 Cirkulär 16:61

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Ersättningsnivåerna för kontaktpersoner enligt LSS skall höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende omkostnadsersättning för kontaktfamiljer/stödfamiljer enligt LSS ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.
- Ersättningsnivån avseende arvode för kontaktfamiljer/stödfamiljer enligt LSS ska höjas enligt SKL:s rekommendationer.

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i cirkulär 16:61 lämnat rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad gällande kontaktfamiljer/stödfamiljer och kontaktpersoner enligt LSS. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp 44 800 kronor. Avdelningen föreslår nämnden att följa SKL:s rekommendationer för 2017.

Malin Spiik
Utvecklingsstrateg
Socialförvaltningen

Meddelas för åtgärd:
Verksamhetschef Funktionsstöd
Enhetschef för externa insatser Funktionsstöd

Ersättning till kontaktperson och kontaktfamilj/stödfamilj som korttidsvistelse enligt LSS för år 2017

Cirkuläret syftar till att ge stöd och vägledning för handläggare och beslutsfattare i kommuner gällande handläggningen av ärenden som rör kontaktpersoner och kontaktfamiljer/stödfamiljer enligt LSS. Eftersom det är generella rekommendationer bör de ses som ett stöd för utvecklande av kommunens egna riktlinjer för handläggningen av dessa ärenden.

Cirkuläret innehåller tabeller med aktuella rekommendationer gällande belopp för arvode och omkostnader för år 2017.

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse beslutade den 14 december 2007 att höja omkostnadsersättningen i rekommendationerna från år 2008 med 130 kronor per månad och uppdragstagare för faktiska kostnader. Detta beslut gäller även för år 2017.

Mer information finns i cirkulär 08:81 som tar upp frågor av betydelse för handläggning av ärenden gällande familjehemsplaceringar och de rekommendationer Sveriges Kommuner och Landsting där ger.

Från och med 2010 innehåller SKL; s cirkulär endast rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad.

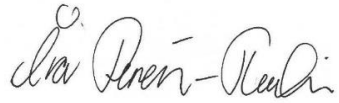
SKL har inte möjlighet att ge råd avseende ersättningar i enskilda ärenden. Råd och stöd ges däremot avseende mer generella frågeställningar t.ex. i samband med att kommunen utarbetar egna riktlinjer för ersättningar.

SKLs rådgivning är enbart avsedd för företrädare för kommunen. Familjehem kan inte konsultera SKL utan hänvisas till berörd kommun.

[Klicka här för att komma till formuläret](http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx) eller kopiera in följande adress i din webbläsare: <http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx>

Tidigare års cirkulär finns att hämta i cirkulär basen på hemsidan www.skl.se

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för Vård och omsorg

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Åsa Furén-Thulin'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Åsa Furén-Thulin

Ersättning kontaktfamilj/stödfamilj enligt LSS för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor, och är per dygn som barnet eller den vuxna är i kontaktfamiljen. Om vistelsen är fredag till söndag räknas det som 2 ½ dygn. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Ålder	Grundkostnad		Tilläggskostnad inklusive grundkostnad	
	% av prisbasbelopp	Kr/dygn	% av prisbasbelopp	Kr/dygn
0 – 12 år	105 %	129 kr	150 %	184 kr
13 < år	120 %	147 kr	170 %	209 kr

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per dag. På lördagar, söndagar och helgdagar utgår dubbelt arvode. Om vistelsen varar sammanhängande mer än 14 dagar, vid t.ex. skollov, ges dubbelt arvode på helger enbart inom ramen för de första 14 dagarna. Om vistelsen är fredag till söndag räknas det som 2 ½ dygn. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	
	Kr /dygn	Kr/dygn	Kr/dygn
0 – 12 år	198 kr	317 kr	446 kr
13 – 19 år	258 kr	377 kr	446 kr
Vuxna	317 kr	377 kr	446 kr

Ersättning kontaktperson enligt LSS för år 2017

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2017. Beloppen är beräknade på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kronor. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Procent av prisbasbelopp	Kronor /månad
10 %	373 kr
25 %	933 kr
40 %	1 493 kr

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2017. Beloppet är beräknat på 2017 års prisbasbelopp, 44 800 kr. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Kategori	Arvode i procent av prisbasbeloppet	Kronor/månad
Kategori 1 kontakt minst en gång /vecka	10 – 35 %	373 kr – 1 307 kr
Kategori 2 kontakt flera gånger /vecka	20 – 45 %	747 kr – 1 680 kr
Kategori 3 kontakt i stort sett dagligen	30 – 55 %	1 120 kr – 2 053 kr

